

Útdráttur

Sýnt hefur verið fram á í hugfræði og líffræði rannsóknum að hófleg tilfinningaleg upplifun bætir skráningu upplýsinga í minni. Tilfinningaleg örjun og víkkun athygli ásamt virkjun heilasvæðanna, möndlu og dreka, bæta skráningu upplýsinga í lýsandi minni langtímaginnis. Ýmsar rannsóknir hafa sýnt fram á kynjamun í skráningu og endurheimt tilfinningahlaðinna upplýsinga úr minni og virðast konur bregðast sterkar við tilfinningahlöðnu áreiti en karlar.

Í þessari rannsókn var því skoðað hvort þáttakendur sýndu betri endurheimt á tilfinningahlöðnu áreiti og jafnframt hvort kynjamunur væri á endurheimt tilfinningahlaðinna upplýsinga úr minni þannig að konur myndu betur tilfinningahlaðin áreiti en karlar. Þáttakendur í rannsókninni voru 60 nemendur Háskólans á Akureyri, 30 konur og 30 karlar á aldrinum 22-50 ára og var meðaldur þeirra 28 ár. 30 orð voru birt þáttakendum, eitt orð í einu á glærum, og skiptust orðin í 10 hlutlaus, 10 jákvætt hlaðin og 10 neikvætt hlaðin orð. Settar voru fram tvær tilgáttur þess efnis að þáttakendur sýndu betri endurheimt á tilfinningahlöðnum áreitum en hlutlausum og jafnframt að konur sýndu betri endurheimt en karla á tilfinningahlöðnum áreitum. Gerð voru marktektarpróf, bæði ANOVA og óháð t-próf og var miðað við alpha-stuðul 0,05.

Niðurstöður sýndu að ekki var marktækur munur á endurheimt þáttakenda á tilfinningahlöðnum og hlutlausum áreitum. Í ljós kom þó að konur sýndu betri endurheimt en karlar yfir heildina litið, hvort sem um var að ræða tilfinningahlaðin orð eða hlutlaus og er það í samræmi við niðurstöður annarra rannsókna. Við tilfinningalega örjun virðast konur sýna sterkari og víðtækari skráningu upplýsinga í langtímaginni en karlar og hefur tilfinningaleg örjun sennilega bæði áhrif á athygli og ákveðin heilasvæði, þ.e. möndlu og dreka, sem gerir að verkum að tilfinningahlaðnar upplýsingar eru betur skráðar í minni bæði karla og kvenna og konur sýna betri endurheimt upplýsinganna úr minni.

Lykilord: Tilfinningar · Minni · Athygli · Mandla · Dreki · Kyn

Abstract

Research in cognitive psychology and neuroscience support the idea that moderate emotional event will enhance encoding in memory. Emotional arousal and broader attention, along with activation of the amygdala and hippocampus areas in the brain, help to enhance encoding and retrieval of information from long-term memory. Many researches have come across gender differences in both encoding and retrieval of emotionally charged information from memory, and women seem to respond stronger to emotional stimuli than men.

In this research the main goal was to see if participants remembered better emotional stimuli than neutral and furthermore if there is difference between genders in retrieving emotional stimuli in the way that women remember better than men. The participants were 60 students from the University of Akureyri, 30 women and 30 men from 22 to 55 years old. Average age was 28 years. Stimuli were 30 words that appeared to participants on a slide show, one word at a time. The words consisted of 10 neutral, 10 positive and 10 negative words. Two hypothesis were tested, one stating that emotional stimuli is remembered better than neutral and the other stated that women remembered better emotional stimuli than men. ANOVA and Independent t-test were used to test statistical significance at alpha level 0,05.

The results did not show significant difference on retrieval of emotional stimuli and neutral but women did remember significantly better emotional and neutral stimuli than men and that result is consistent with results of other researches. When emotionally aroused, women show stronger and wider encoding of information in long-term memory than men do. Emotional arousal is likely to affect attention and both the amygdala and hippocampus areas in the brain resulting in better encoding of emotionally charged information to memory for both men and women and women show better retrieval of emotional information from memory.

Key words: Emotions · Memory · Attention · Amygdala · Hippocampus · Gender